

- 639 האמת כבידהי.⁷¹ 651 היוזר מן "וצדקתן"⁸⁵.
- האמת כבד ; על כן נושאו מעטים⁷². 652 היוזרו בני אדם מן הכוב, כי הוא ערב מבשר הציפור ; כי אם תרגילהו — לא תוכל לעמוד זולתו⁸⁶.
- 640 האמת — כנקודה בתוך העגולה⁷³. 653 הזמן מספיק להוצאת האמת⁸⁷.
- 641 האמת לא תמעד / והצדק עומד לעד⁷⁴. 654 החונף גורם רעה וחגורת שנאה⁸⁸.
- 642 האמת לא תשתנה⁷⁵. 655 החונף — לבוש הכסיל⁸⁹.
- 643 האמת מרה⁷⁶. 656 החונף — מפתח העקשות, והעקשות — מפתח האשמים⁹⁰.
- 644 האמת / מת⁷⁷. 657 החושב מעט יטעה הרבה⁹¹.
- 645 האמת עד לעצמו⁷⁸. 658 הטעות המורגל... קשה... להסיר⁹².
- 646 האמת עוזרת ואינה נעזרת⁷⁹. 659 הטעות הנופל בהתחלות / הוא מעוות בעלילות / לא יוכל לתקן במועצות⁹³.
- 647 [הבונה על האמת והצדק] — כבונה על צור החלמיש, [והבונה על השקר והעוול] — כבונה על החול⁸⁰.
- 648 הדיעות האמיתיות — החיים, והדיעות הנפסדות — מות⁸¹.
- 649 הוי נאמן רוח אצל כל אדם⁸². 660 הטעות שתצא מיד האדם — הוא הנתפש עליה⁹⁴.
- נאמן רוח — שלא לגלות סודות בני אדם⁸³. 661 הכוב והחונף — שתי סיבות ; לחשוף כל סתר ולהפר כל אחווה⁹⁵.
- 650 היוזר מן הנאמן, ואל תאמין בבעל הונאה⁸⁴. 662 הכוב — מפתח האשמים⁹⁶.

- ד ; משנה כסף ב, 211. 71. האמונות והדיעות, 13. 72. מאירי, משלי, ג, יח, 27 ; יד, ז, 132 ; יח, ה, 168 ; מאירי, אבות, ד, יב ; = מד"ש, שם ; מראה המוסר יט, ב ; מח"א, 9 (נשאוהו) ; מח"ב, 5. 73. ראב"ע, בראשית, הקדמה. 74. מראה המוסר כא, א. 75. חיכות על נצחיות התורה, 6 ; מאמץ כוח כז, ב (מוסיף : לעולם). 76. אמר"ד, 13. השווה גם להלן, 726. 77. מראה המוסר כ, ב. 78. אדני כסף א, 66 (בשם הפילוסוף) ; משנה כסף [א, 83 ; 89 ; 101 ;] ב, 71 (בשם אריסטו) ; [118 ; 163 ; 165 ; 224 ; עכ"כ א, 166 ; 184 ; ב, 101 ; תם הכסף, 8 ; שרשות כסף, בקר = או"ב, 108 ; כספי = צג"י א, 135 ;] גרבוני, מו"נ, כב, ב ; בחינת הדת, 79 ; מאמץ כוח קיא, א. [השווה : ניכרים דברי אמת (סוטה ט, א)]. 79. מצוטט ע"י שטיינשניידר, J. Q. R., כרך טי (1902/3), עמ' 307, כפתגם עתיק. 80. רמב"ם = צג"י א, 108. 81. מו"נ א, מב [עט]. השווה גם להלן, 685, 694. 82. ר"א הגדול = צג"י א, 44. 83. המנהיג ג, ב. על פי משלי יא, יג : ונאמן רוח מכסה דבר. 84. מוסה"פ ב, כא, 82 ; מח"א, 124 (האונאה) ; מח"ב, 114. 85. [קב הישר, פרק נב ; =] ביהמ"ד ו, 146. 86. מוסה"פ ב, יב, 4 (בשם לקמאן). 87. תשב"ץ ב, רג ; [שבט יהודה, קמט/26. והשווה : מה שיעשה הזמן לא יעשה השכל (להלן)]. 88. מבחר מב, יב, 423. 89. מוסה"פ א, י, 39 (בשם אריסטו). 90. שם ב, יב, 30 (בשם לקמאן). השווה גם להלן, 662. 91. פלנט, 1515. 92. ניצחון, הקדמה. על פי פסחים קיב, א : שבשתא כיוון דעל על. 93. צרור המור, אמור, 106 ב. 94. ריא"ה = צג"י א, 68. 95. מוסה"פ א, ה (בשם אריסטו) ; פלנט, 728 (לחשוף כל דבר ולהפר כל אהבה ; וכן הדפוס לוונטל). השווה גם למעלה, 618. 96. מבחר מב, יב, 423. השווה גם למעלה,